

Олена Раєвнева, Ольга Бровко, Станіслав Філіп, Ірина Аксьонова, Вікторія Дериховська

Управління та моделювання кризових ситуацій на промислових підприємствах

В умовах нестабільного розвитку національної економіки першочерговим завданням внутрішнього управління підприємством є своєчасна оцінка та прогнозування впливу зовнішніх коливань на стан підприємства та прийняття ефективних управлінських рішень. Метою статті є розробка методологічного підходу, який, на основі ряду моделей для виявлення штучної кризи чи локалізації природної кризи, дозволяє здійснювати антикризове управління підприємством враховуючи його ресурсний потенціал і етап життєвого циклу як взаємозв'язок між системоформуючими сферами діяльності, а саме виробничою, фінансовою та трудовою. Практична цінність цього підходу полягає у розробці системи економетричних і когнітивних моделей, що дозволяє прийняти ряд управлінських рішень, які легко пристосовуються до зовнішніх і внутрішніх коливань для локалізації природної кризи чи виявлення штучної кризи. Методологічний підхід було впроваджено на українських промислових підприємствах. Результати дослідження свідчать про наявність різних сценаріїв рішень для антикризового управління підприємством.

Ключові слова: методологічний підхід, підприємства, сфера діяльності, цикл розвитку, кризовий стан, когнітивна модель, поштовх, управлінське рішення

Класифікація JEL: C10, C51, D20, D22, D29

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license, що дозволяє повторне використання, розповсюдження та відтворення, забороняє використання матеріалів у комерційних цілях та вимагає наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.

Елена Раевнева, Ольга Бровко, Станислав Филип, Ирина Аксёнова, Виктория Дериховская

Управление и моделирование кризисных ситуаций на промышленных предприятиях

В условиях нестабильного развития национальной экономики первоочередным заданием внутреннего управления предприятием является своевременная оценка и прогнозирование влияния внешних колебаний на состояние предприятия и принятие эффективных управленческих решений. Целью статьи является разработка методологического подхода, который, на основе ряда моделей для выявления искусственного кризиса или локализации природного кризиса, позволяет осуществлять антикризисное управление предприятием, учитывая его ресурсный потенциал и этап жизненного цикла как взаимосвязь между системоформирующими сферами деятельности, а именно производственной, финансовой и трудовой. Практическая ценность данного подхода заключается в разработке системы эконометрических и когнитивных моделей, что позволяет принять ряд управленческих решений, легко приспособляющихся к внешним и внутренним колебаниям для локализации природного кризиса или выявления искусственного кризиса. Методологический подход был внедрен на украинских промышленных предприятиях. Результаты исследования свидетельствуют о наличии различных сценариев решений для антикризисного управления предприятием.

Ключевые слова: методологический подход, предприятия, сфера деятельности, цикл развития, кризисное состояние, когнитивная модель, толчок, управленческое решение

Классификация JEL: C10, C51, D20, D22, D29

Статья находится в открытом доступе и может распространяться на условиях лицензии Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license, что позволяет повторное использование, распространение и воспроизведение, запрещает использование материалов в коммерческих целях и требует наличия соответствующей ссылки на оригинальную версию статьи.